

www.MinisterieVanPropaganda.org

*cpn over geschillen
in communistische
wereldbeweging*

**REDE VAN
PAUL DE GROOT**

Op 18 juli j.l. is het partijbestuur van de Communistische Partij van Nederland bijeengewees. Het besprak de meningsverschillen binnen de internationale communistische beweging en de kabinetsformatie. De inleidingen over deze vraagstukken werden gehouden door Paul de Groot en Henk Hockstra, resp. voorzitter en secretaris van de CPN. In de van grote eenheid getuigende discussie werd het woord gevoerd door een aantal leden van het partijbestuur.

Met algemene stemmen keurde het partijbestuur de redevoeringen goed als richtlijn voor het werk van de partij.

In deze brochure drukken wij de volledige tekst af van de rede van Paul de Groot.

Socialisme moet tot het uiterste weg van vrede gaan Belang van Nederland uitgangspunt voor onze politiek.

HET is noodzakelijk geworden om stelling te nemen in de geschillen, die in de internationale communistische beweging aan de dag treden, omdat de strijd, in het bijzonder tussen de leiding van de Communistische Partij van China en van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie scherpere vormen heeft aangenomen.

De imperialisten speculeren op tweedracht in het socialistische kamp, op scheuring en ontbinding van dit kamp.

Ik wil voorop stellen, dat mijns inziens deze imperialistische wensdromen niet zullen uitkomen. De veiligheid van alle socialistische landen is afhankelijk van hun onderlinge samenwerking. Een breuk tussen China en de Sowjet-Unie zou niet tot die landen beperkt kunnen blijven. De imperialisten zouden erdoor aangemoedigd kunnen worden om hun slag te slaan en het gevaar van een atoomoorlog zou erdoor vergroot worden.

Wij zijn ervan overtuigd, dat noch de Communistische Partij van de Sowjet-Unie, noch de Communistische Partij van China met elkaar wensen te breken, omdat zij dit natuurlijk nog beter weten dan wij.

Maar de vormen, waarin de discussie tot nu toe gevoerd is, geven reden tot ongerustheid, omdat de imperialistische propaganda nodeloos de kans krijgt verwarring te zaaien en de aandacht af te leiden van de ontbindingsverschijnselen in het kapitalistische kamp, die dagelijks toenemen en die de grondslagen van het kapitalistische stelsel schokken.

Wat nu de geschillen in het socialistische kamp betreft, is de door de

leiders van de Chinese Communistische Partij verkondigde politiek van dien aard, dat een bestrijding van deze politiek in een discussie onvermijdelijk is. Wij mogen hiervoor niet terugschrikken.

De zaak is om de discussie zo te voeren, dat zij tot klaarheid leidt, de foutieve stellingen van de leiding van de Chinese Communistische Partij een ideologische nederlaag wordt toegebracht en zo de krachten van het communisme zich in de strijd versterken.

Lange tijd, in feite sinds 1960, is tussen de persorganen van de CPCh en andere partijen een polemiek met zijdelingse toespelingen gevoerd, wat wel een van de meest ongewenste methoden was, omdat een niet-ingewijde er niets van begrijpen kon en de discussie in feite aan de beoordeling van de massa onttrokken werd.

Chroestsjow heeft kortgeleden voorgesteld deze „openbare” debatten te staken en een internationale conferentie voor te bereiden samen met de C. P. van China.

In twee brieven is daartoe een openbare grondslag gegeven en de C. P. van China heeft ook in het openbaar geantwoord.

Wat is er aan de hand?

NU is het dus nodig om als CPN ook onze mening kenbaar te maken. Er wordt door vele partijgenoten gevraagd, wat er nu eigenlijk aan de hand is.

Het treurige is, dat ons partijbestuur dit niet precies weet.

Er worden in de persorganen van de CPSU en CPCh een reeks van ideologische en politieke stellingen naar voren gebracht. Maar in wezen gaat het mijns inziens om conflicten tussen de socialistische staten, over economische kwesties, om de machtsverhoudingen binnen het socialistische kamp en in de communistische beweging internationaal.

Het gaat niet in de eerste plaats om „subjectieve”, d.w.z. persoonlijke tegenstellingen tussen de leiders van de C. P. van China en die van de CPSU, zoals in de eerste brief van de CPSU werd gezegd.

In de politieke strijd zijn persoonlijke sympathieën of antipathieën nevenverschijnselen, die niet van groot belang zijn en die weer verdwijnen als de essentiële tegenstellingen overwonnen zijn.

Deze tegenstellingen zijn mijns inziens van zeer materiële aard en de ideologische en politieke argumenten zijn er een uitvloeisel van.

Deze ideologische argumenten staan op papier en voor ons, die een en ander alleen van verre kunnen beoordelen, vormen zij het enige ter beschikking staande materiaal om ons een denkbeeld over het conflict te maken.

Allereerst dus een overzicht over deze stellingen.

Ik ga hierbij af op de kennis, die onze delegatie op de conferentie van de 81 partijen in 1960 hierover heeft kunnen opdoen.

Want in de grond van de zaak zijn de problemen thans nog dezelfde als in 1960.

Toen werden zij binnenskamers behandeld en nu kan men ze terugvinden in de drie brieven, die tussen de CPSU en de C. P. van China zijn gewisseld en die in Politiek en Cultuur zijn afgedrukt, en in de nieuwe brief van de C. P. van China van 14 juni j.l., waarop een open brief van de CPSU is verschenen.

Het scherpst zijn ze nog te vinden in de gemeenschappelijke verklaring van Viet-Nam en China en in een gemeenschappelijke verklaring van China en Korea, getekend door Liao Sjao-tsjj en Tsjoj Jong Koen op 23 juni 1963.

Het Chinese standpunt

IN de brief van de Communistische Partij van China van 14 juni j.l. staat onder anderen:

„De verschillende soorten tegenstellingen in de tegenwoordige wereld zijn geconcentreerd in de reusachtige gebieden van Azië, Afrika en Zuid-Amerika; dit zijn de meest kwetsbare gebieden onder imperialistisch bewind en het zijn de stormcentra van de wereldrevolutie, waar directe slagen aan het imperialisme worden toegediend”

„...„In zekere zin hangt de gehele zaak van de internationale proletarische revolutie af van de resultaten van de revolutionaire strijd van de volkeren van deze gebieden, die de overweldigende meerderheid van de wereldbevolking omvatten”

Hier hebben wij het uitgangspunt van de gehele lijn van de leiding van de C. P. van China.

Daaruit volgt de stelling, dat vreedzame coëxistentie met de kapitalistische staten wel wenselijk is, doch dat de communisten zich hiertoe niet beperken mogen. De socialistische staten moeten alle hulp, dus ook gewapende hulp, aan de revolutionaire strijd in de onderontwikkelde gebieden verlenen.

Zij moeten krachtdadig tegen de imperialistische machten optreden, hun eigen militaire macht ongeremd vergroten, met „inbegrip van de ontwikkeling van het overwicht van atoomwapens van de socialistische landen”. (letterlijk uit de verklaring van China en Korea).

Dat betekent de eis tot het bezit van atoomwapens voor China en andere socialistische staten buiten de Sowjet-Unie.

Ook vloeit daaruit voort de uiterst felle bestrijding van de Joegoslavische Bond van Communisten, waarvan de C. P. van China zegt, dat zij in de Afro-Aziatische landen de nationale bourgeoisie steunt tegen de communisten en met de imperialisten samenwerkt.

Deze korte schets van het standpunt van de C. P. van China in de vraag van oorlog en vrede willen wij bestrijden. Maar om dit op zuivere grondslag te doen, is het eerst nodig om de vervalsing ervan door de imperialistische propaganda aan de kaak te stellen.

Het is een gemene imperialistische leugen als beweerd wordt, dat de

leiders van de C. P. van China op een wereldoorlog met atoombommen uit zijn om dan op de puinhopen daarvan het communisme op te bouwen. De leugen is zelfs niet nieuw.

Men kan haar bij ons bijvoorbeeld in het boekje van dominee Banning vinden over het communisme als „oosterse religie”.

Wij stellen voorop, dat het imperialisme en zijn slippendragers in de NAVO zelf bezig zijn een atoomoorlog voor te bereiden om door massaslachting en wereld-ruïnes zijn eigen heerschappij te redden. Het imperialisme en allen, die de ruïnes en de slachtingen van de tweede wereldoorlog op hun geweten hebben, die verantwoordelijk zijn voor de barbaarsheid van het Hitler-regiem, mag niet worden toegestaan zulk een barbaarsheid aan de Chinese communisten toe te dichten.

Wij willen met de Chinese kameraden zonder rassen-vooroordeel, los van imperialistische inblazingen, discussiëren en gaan er van uit, dat zij net zo de vrede willen en liefhebben als wij. Waar het om gaat, is, de wegen en de middelen om het doel te bereiken.

In strijd met beproefde politiek

DE weg, die de Chinese kameraden voorstellen is fout en zou ons aan gevaarlijke avonturen bloot stellen.

Wat zou er bijvoorbeeld gebeuren, als er een tweede Korea-oorlog zou ontbranden en ditmaal met atoomwapens gevoerd zou worden? De Korea-oorlog kon in 1950 gelocaliseerd worden en tenslotte geliquideerd, onder de bescherming van Noord-Korea door de atoommacht van de Sowjet-Unie.

Doch Stalin was wel zo wijs om geen atoombommen aan het Noord-Koreaanse leger te leveren. MacArthur zou zijn kans hebben gekregen om een wereld-atoomoorlog te ontketenen. Die weg is in strijd met de beproefde politiek van het internationale proletariaat sinds Marx en Engels.

De leiders van de C. P. van China zeggen ook, dat de algemene ontwapening gewenst is, doch dat zij niet de inzet kan zijn voor de strijd voor het socialisme.

Dit alles gaat ermee samen, dat de C. P. van China tegen de economische eenmaking en internationale arbeidsdeling in het socialistische kamp is.

„Ieder socialistisch land moet in hoofdzaak op zichzelf steunen bij zijn opbouw”. (pag. 45, brief van 14 juni, Eng. tekst.)

De economie van ieder socialistisch land moet afzonderlijk en onafhankelijk blijven.

De Europese integratie en de Europese markt van de kapitalistische staten kunnen niet als voorbeeld voor de socialistische landen genomen worden (tekst brief van 14 juni blz. 46).

De Chinese economie moet op de landbouw berusten, met de industrie als hulpkracht van de landbouw.

Verder.

„De as Bonn-Parijs is een reactionair verdrag, dat de ontwikkeling van het Westduitse militarisme bevordert”, zo zegt de gemeenschappelijke verklaring van Korea en China.

Maar „het Amerikaanse imperialisme blijft de hoofdmacht van de Westduitse militaristische krachten en om de krachten van het Westduitse militarisme te bestrijden, moet de spits van de scherpste strijd hoofdzakelijk tegen het Amerikaanse imperialisme gericht worden”. (Chinees-Koreaanse verklaring pag. 10, Peking Rev., no. 26).

Dit is een van de meest krasse staaltjes van foutieve tactiek in de strijd tegen het imperialisme.

Verder de lijn doortrekkende, spreken de leiders van de C. P. van China hun wantrouwen uit in de leiding van de CPSU. Zij verlangen voor zichzelf een leidende positie in de internationale communistische beweging op gelijke voet met de CPSU.

Zij zeggen, dat er een tijd was, dat de toetssteen van het proletarische internationalisme voor iedere communist was of hij al of niet met beslistheid het enige socialistische land, de Sowjet-Unie, verdedigde. Nu is de toetssteen of hij al of niet het gehele socialistische kamp verdedigt. (pag. 10, brief van 14 juni.)

Ik wil me tot het bovenstaande beperken. Het is voldoende om enig denkbeeld te krijgen van de stellingname en de algemene lijn van de leiding van de C. P. van China.

Strijden en overtuigen

VOOR deze algemene lijn werft zij aanhangers onder de andere communistische partijen en organiseert zij fracties binnen enige communistische partijen.

Dit laatste vooral is een ontoelaatbare zaak.

Er moet dus strijd gevoerd worden tegen de opvattingen en methoden van de leiding van de C. P. van China.

Deze strijd moet ten doel hebben de Chinese, en de met hen meegaande, communisten te overtuigen van hun ongelijk.

We moeten daarbij echter nooit vergeten, wie we voor ons hebben.

Het zijn strijders uit de voormalige koloniën. Zij steunen in hoofdzaak op de enorme, doodarme, sinds eeuwen in achterlijkheid gehouden boerenmassa's in die landen.

Hun ervaringen in de nationale bevrijdingsstrijd zijn geheel andere dan die van het industriële proletariaat van Europa en in het bijzonder van de Sowjet-Unie.

Wij mogen deze kameraden niet bestrijden op de manier, waarop men klassevijanden bestrijdt.

Ook al is hun politiek foutief, er is geen andere weg dan die van geduldige overtuiging en het geven van het goede voorbeeld, om hen voor onze politiek te winnen.

Met geweld, boycot, het uitjouwten van Chinese gedelegeerden op congressen, zoals in Rome en Berlijn gebeurd is, wordt de discussie alleen maar vertroebeld.

Op het internationale congres van de vrouwenbeweging te Moskou werd de Chinese delegatie door Russische journalisten en een deel van de Russische toehoorders op de publieke tribune uitgeweid.

Wat er op dit congres is voorgevallen, is een zaak voor de vrouwenbeweging.

Ons interesseert alleen het feit, dat afgevaardigden van de Chinese vrouwenbeweging in Moskou in het openbaar werden uitgefloten en gehoord.

Dergelijke praktijken moeten streng worden veroordeeld.

De discussies met kameraden uit de voormalige koloniën vereisen onzerzijds veel tact.

De imperialistische propaganda werkt op de rassensentimenten.

Zij stelt het voor alsof de Europese communisten „hulp bij het Westen” moeten zoeken tegen het „gele gevaar”.

Aan de andere kant is het nationale fanatisme licht ontvlambaar in de Aziatische landen.

Ik ben van mening, dat een communist dit nooit uit het oog mag verliezen en geen enkele uiting mag toelaten, die rassensentimenten ook maar in het minst opwekt.

Des te vastberadener kunnen en moeten wij de marxistisch-leninistische lijn tegenover de opvattingen van de Chinese kameraden stellen. Er kan geen twijfel bestaan over de waardering door de CPN van de nationaal-democratische strijd in de gebieden van Azië, Afrika en Latijns Amerika. Onze gehele partijgeschiedenis is verbonden met de vrijheidsstrijd van Indonesië. Elke slag, die het imperialisme in deze gebieden wordt toegebracht is een hulp voor onze strijd in de metropolen.

Centrum in Europa

MAAR het centrum van de algemene crisis van het kapitalisme ligt toch in Europa zelve en de hoofdmacht in de strijd voor het socialisme is de arbeidersklasse in de Europese landen, in de socialistische en kapitalistische landen van Europa.

Om een voorbeeld te geven.

De tweede wereldoorlog was toch wel de scherpste uiting van de crisis van het kapitalisme in deze eeuw. Overal in de wereld werd gevochten, doch de beslissing viel in Europa.

Een ander voorbeeld. Het Indonesische volk vocht jarenlang voor zijn nationale bevrijding. Maar deze werd eerst reëel bereikt na de nederlaag van Duitsland in Europa, waardoor ook het lot van Japan bezegeld werd, door de strijd van de Nederlandse arbeiders voor „Indonesië los van Holland nu”, door de hulp van de Sowjet-Unie aan Indonesië, door

de tegenstelling tussen Amerikaans en Nederlands imperialisme ten aanzien van Indonesië.

De lijn van de Chinese kameraden, waarbij de communisten in de Europese landen slechts als hulpkrachten worden beschouwd voor de nationale revoluties in Azië, Afrika en Latijns Amerika, zou tot de passiviteit en het isolement van die communisten leiden en de positie van het imperialisme versterken in de grote industriële centra van Europa en Amerika. De imperialisten zouden daardoor ook de handen vrij krijgen om de nationale revoluties in Azië, Afrika en Latijns Amerika te onderdrukken.

De ontwapening is wel degelijk de voornaamste inzet voor de strijd tot het vervangen van de imperialistische regeringen door democratische en vredelievende regeringen en daardoor tot het behoud van de vrede.

De bewapeningsuitgaven zijn in de NAVO-landen de voornaamste drijfveer in de politieke crisis van het imperialisme.

Zelfs bij onze kabinetsformatie speelt de bewapening de hoofdrol.

De ontwapening, de vreedzame co-existentie en de verlossing van de steeds zwaarder wordende bewapeningslasten zijn voor de grote meerderheid van het werkende volk gemeenschappelijke eisen, die echter alleen door een regering van de arbeidersbeweging vervuld kunnen worden.

Als wij zouden doen wat onze Chinese kameraden willen, zouden wij het verzet in de kapitalistische landen tegen de bewapening verlammen en daarmee zouden ook de volkeren van Azië, Afrika en Latijns-Amerika niet geholpen zijn.

Weg van de vrede

DE beweging voor het socialisme moet tot het uiterste de weg van de vrede gaan. Zij mag geen enkel militair initiatief nemen, dat de imperialisten de kans zou geven de hartstochten op te zwepen en de volkeren door de oorlog te overrompelen.

De arbeidersbeweging in de kapitalistische landen moet tot het uiterste de vreedzame weg gaan in haar streven tot verovering van de staatsmacht.

Zij moet tot het uiterste gebruik maken van de mogelijkheden, die de grondwet biedt voor de democratisering van de staat en de socialisering van de monopolies.

Of dit vreedzame pad tot aan de eindoverwinning bewandeld kan worden, zal alleen van de houding van de grote kapitalisten mogen afhangen en niet van ons.

Voor de arbeidersbeweging en voor de communisten vooral is de vreedzame weg het voordeligste.

Onze Chinese kameraden begaan hun grootste fout in de beoordeling van de jongste ontwikkeling in West-Europa en het optreden van de as Bonn-Parijs.

Hun standpunt betekent, dat de communistische partijen De Gaulle en West-Duitsland in de kaart zouden moeten spelen.

Het Amerikaanse imperialisme is inderdaad het machtigste imperialisme. Het richten van de spits van onze strijd tegen de Westduitse en Franse militaristen is daarmee niet in tegenspraak, want dat treft het Amerikaanse imperialisme in zijn meest kwetsbare plaats.

Het concentreren van onze strijd tegen de as Bonn-Parijs plaatst ons in een zeer breed front, niet alleen met de meerderheid van de sociaal-democraten, maar met alle anti-fascistische krachten en met die belangengroepen in Engeland en Amerika zelve, die geen hegemonie van West-Duitsland in Europa verdragen kunnen.

De vredespolitiek van de CPSU, gelanceerd door haar laatste congressen, is absoluut juist.

Het is dezelfde politiek, die door de Sowjet-Unie vanaf de Oktober-revolutie is gevolgd, onder leiding van Lenin en ook gedurende de dertig jaar, dat Stalin de politiek uitvoerde. De politiek van co-existentie werd toegepast zowel bij de vrede van Brest-Litowsk ten tijde van Lenin als bij het pact Stalin-Von Ribbentrop voor, en het verdrag van Potsdam na de tweede wereldoorlog, of bijvoorbeeld het sluiten van de vrede na de oorlog in Korea, ten tijde van Stalin.

De Chinese kameraden geven geen aannemelijke redenen op, waarom die politiek gewijzigd zou moeten worden.

Vooraf niet nu zij vruchten afwerpt en de imperialisten van de Verenigde Staten de laatste jaren tot een grotere terugtocht gedwongen werden.

Geen spreiding van atoomwapens

ER is reden om aan te nemen, dat zij thans de eerste stappen zullen moeten doen om tot een kernproefstop te geraken. *)

Zij worden daartoe genoodzaakt, niet alleen door de communisten, maar ook omdat zij de uitbreiding van de atoombewapening tot Frankrijk en West-Duitsland vrezen, waardoor de Amerikaanse leiding van de NAVO bedreigd wordt.

Als aan de wens van de Chinese kameraden tot bewapening van alle socialistische landen met atoomwapens voldaan zou worden, zou dit onze weerstand tegen de Westduitse revanchisten en de Franse Gaullisten verzwakken en zouden alle imperialisten op een hoop gedreven worden. De bewapening van West-Duitsland met atoomwapens zou hierdoor gemakkelijk worden en dat is voor ons en heel de wereld het grootste gevaar.

Het aantal atoom-mogendheden moet zoveel mogelijk beperkt blijven en verminderd worden door atoomontwapening van de reeds bestaande atoommogendheden.

*) We maken de lezers er op attent dat deze rede werd uitgesproken op 18 juli, d.w.z. voor het bereikte kernstopverdrag.

De afwijzing door de Chinese en Albanese kameraden van de socialistische integratie betekent een vertraging van de ontwikkeling van het socialisme en van zijn overgang naar het communisme.

Wij strijden niet tegen de Euromarkt en de EEG, omdat wij tegen integratie en de eenwording van de economie over de nationale grenzen heen zouden zijn. Dit is een objectieve wet van de moderne productie, voorgeschreven door de vooruitgang van de techniek.

Wij strijden tegen de toe-eigening van de vruchten van de integratie door de grote monopolies ten koste van het volk.

Het socialisme is noodzakelijk om deze toe-eigening door het grote kapitaal stop te zetten en de vruchten van de moderne productiewijze aan de werkers te doen toekomen

Socialisme vereist zo groot mogelijke economische eenheid bij zo groot mogelijke zelfstandigheid van de naties op bestuurlijk en cultureel gebied.

Het is onbegonnen werk om in deze inleiding alle foutieve stellingen van onze Chinese kameraden te bespreken.

Wij kunnen echter niet voorbijgaan aan hun opvatting, dat de communisten aller landen het geheel van het socialistisch kamp onvoorwaardelijk zouden moeten volgen en verdedigen.

Ten aanzien van de Sowjet-Unie is dit sinds de overwinning in de Tweede Wereldoorlog al niet meer noodzakelijk. De Sowjet-Unie is nu zo machtig geworden, dat zij niet alleen zichzelf, maar ook anderen kan verdedigen.

Cuba is er het voorbeeld van.

Niet alles wat er in de Sowjet-Unie gedaan en gezegd wordt, kunnen wij voor onze rekening nemen of als socialistisch voorbeeld aan de Nederlandse bevolking voorhouden.

De Communistische Partij van de Sowjet-Unie moet thans ook openbare kritiek kunnen verdragen. Doch dat neemt niet weg, dat de Sowjet-Unie in de internationale arbeidersbeweging de toon aangeeft en een bron blijft van inspiratie voor allen, die voor het socialisme strijden. Dat is geen kunstmatige bepaling in een brief of een resolutie, maar dat is het logisch gevolg van de prestaties van de CPSU bij de opbouw van een socialistische maatschappij, haar prestaties in de strijd tegen het Hitler-fascisme, haar voorbeeldige successen bij de ontwikkeling van de allernieuwste wetenschap en techniek, waardoor het imperialisme moreel ondermijnd en militair in bedwang gehouden wordt.

Waar zijn echter de prestaties van China in de bijna veertien jaar van de Volksrepubliek?

China's overwinning in de burgeroorlog heeft zeker grote invloed op de bevrijdingsbeweging der koloniale volkeren gehad.

Maar van socialistische productie en industrie is maar weinig te merken. Ongetwijfeld is dit een gevolg van het isolationisme van de Chinese economie, het „ieder voor zich”, dat in de brief van 14 juni j.l. nog eens

nadrukkelijk tot principe wordt verheven.

Er is dus geen reden om de C. P. van China een leidende rol in de wereldbeweging van het communisme toe te kennen.

Een van de besluiten van de 81-partijen-conferentie in 1960 is geweest dit begrip van „internationaal leidende partij” af te schaffen, ook voor wat betreft de CPSU.

Verantwoordelijk tegenover eigen bevolking

WAT moet nu onze houding zijn in dit conflict en welke wegen zouden in staat zijn om tot versterking van de ideologische eenheid en praktische samenwerking van alle communisten in de wereld te komen? Ik heb al gezegd, dat er een steeds grotere afstand is ontstaan tussen de communistische partijen, die de staatsmacht uitoefenen en de andere. Deze partijen met staatsmacht beschikken over enorme middelen om hun wil door te zetten, hun enorme staatsapparaat om hun propaganda te voeren in binnen- en buitenland.

Zij bepalen hun houding uitgaande van hun staatsbelangen.

Wij kunnen hun dat recht niet ontzeggen. Zij zijn verantwoordelijk tegenover hun volkeren. Maar ook wij zijn verantwoordelijk tegenover de werkende bevolking van Nederland.

Wij kunnen slechts onze taak als partij in dienst van die bevolking vervullen, wanneer wij onze politiek uitsluitend bepalen uitgaande van de concrete toestanden en mogelijkheden in ons eigen land.

Dat is onze primaire taak.

Onze partij zal nooit het vertrouwen van de meerderheid der werkers winnen, en dat is toch ons doel, als zij niet volkomen en ondubbelzinnig duidelijk kan maken, dat ons uitgangspunt Nederland is.

Onze binnenlandse activiteit is nummer één.

Onze internationale activiteit heeft alleen zin als ze in dienst staat van onze primaire taak.

Daarom solidariseren wij ons wel met de internationale politiek van de CPSU en niet met die van de C. P. van China of Albanië of Joegoslavië. De CPSU heeft de politiek van de CPN voor de neutraliteit van Nederland ondersteund en dat is in het landsbelang en dus in het belang van onze partij.

De leiding van de S.E.D. (DDR) bijvoorbeeld heeft ons een jaar geleden een artikel toegestuurd voor opname in „Politiek en Cultuur”, waarin in feite de neutraliteitspolitiek van de CPN bestreden werd. Daarin werd de stelling opgeworpen, dat Nederland slechts neutraal kan worden, nadat het Duitse vraagstuk zou zijn opgelost. En het Duitse vraagstuk zou eerst zijn opgelost, als in West-Duitsland het socialisme zou hebben overwonnen. Het Dagelijks Bestuur heeft natuurlijk geweigerd een dergelijke stellingname in ons tijdschrift te publiceren.

Wij moeten in onze internationale betrekkingen alleen datgene doen wat onze partij dient en alles afwijzen wat schadelijk is voor ons werk.

Geen inmenging

WIJ geven niemand het recht zich in onze partij te mengen, of het de leiders van een socialistisch land betreft of niet.

Wie dat probeert zal door ons op de vingers worden getikt, of hij groot is of klein. (in omvang althans).

Zo heeft de Chinese uitgever van het in de Engelse taal verschijnende blad „Peking Review” enkele maanden geleden een grote advertentie aan De Waarheid aangeboden om lezers te werven voor dit tijdschrift. Wij hebben dit geweigerd, omdat de inhoud van dit blad schadelijk is voor onze partij.

Daarna heeft de leiding van de buitenlandse handel van China haar contract met De Waarheid voor zakelijke advertenties opgezegd.

Ik wilde nu een gedragslijn voorstellen voor onze partij inzake de discussie.

Eerst wil ik nog opmerken, dat de polemieken van de leiders van de C. P. van China vooral in de ongrijpbare vormen, waarin zij destijds zijn gepubliceerd, het werken van onze partij hebben geschaad.

Het gaf onze kameraden een gevoel van onzekerheid en een en ander is ongetwijfeld ook van nadelige invloed geweest op de verkiezingsuitslag.

Het gevaar van fractievorming is ook niet denkbeeldig. Wij moeten hiertegen waken.

De Chinese partijleiding speculeert vooral op de gevoelens van onbehagen, die bij vele communisten zijn overgebleven na de critiek op Stalin door de tegenwoordige leiding van de CPSU.

Het is niet nodig om over het doel en de inhoud van deze critiek nu weer opnieuw te spreken. Ieder weet nu, dat zij voor de Sowjet-Unie noodzakelijk en nuttig is geweest.

Maar ook weten wij, dat er hele horden op die critiek zijn neergestreken, vanaf de Amerikaanse Foster Dulles tot Gortzak, die het poogden voor te stellen alsof hiermede het communisme als zodanig gediscrediteerd was.

Ook in de Sowjet-Unie blijken er van die ziekelijke overdrijvers te zijn. De laatste zittingen van de CPSU over ideologische vraagstukken waren voor een groot deel gewijd aan het rechtzetten van deze overdrijvingen die onder het mom van bestrijding van de persoonlijke erediensdienst voor Stalin voorkomen.

Er werd gezegd, dat deze overdrijvingen pogingen waren om de autoriteit van de leiding van de CPSU neer te halen. Inderdaad.

Wanneer men in zijn geheel de activiteit van Stalin veroordeelt, dan geeft men de Chinese C. P.-leiders de kans als „correctors” op te treden en ontnemt men zichzelf het recht om hen erop te wijzen, dat de huidige politiek van de CPSU in de grote lijnen niets anders is dan een voortzetting van de internationale politiek van de CPSU, door Lenin ge-

grondvest, die ook gedurende dertig jaar door de CPSU werd gevolgd, toen Stalin algemeen secretaris was.

De leiders van de C. P. van China nemen Stalin schijnbaar in bescherming, doch vallen juist een positieve kant van zijn werkzaamheden aan.

Volle glans van Oktober-revolutie

ONZE partij heeft er goed aan gedaan om zich niet door imperialisten of revisionisten en ook niet door hysterische zelfkastijders in de Sowjet-Unie te laten beïnvloeden inzake de beoordeling van de Stalin-kwestie. Zij was er terecht niet voor te vinden om de heldhaftige strijd van het wereldcommunisme voor, tijdens en na de tweede wereldoorlog door de modder te sleuren. Dat maakt ons thans sterk in de huidige discussie met de Chinese kameraden. Wij erkennen volledig de noodzakelijkheid van liquidatie van de erediens voor Stalin, die in de Sowjet-Unie bestond en van de opheffing van het terreur-regiem binnen de partij van de Sowjet-Unie.

Maar voor de CPN en de andere communistische partijen in de kapitalistische landen bestaat in dit verband de taak voornamelijk hierin, te zorgen, dat de kritiek op Stalin bij ons niet tot nihilisme leidt, tot anti-leidersopvattingen, tot anarchie in de organisatie en haar leiding die de partij onbestuurbaar maken.

Voor ons behouden de Oktober-revolutie, de oorlog tegen Hitler en de socialistische successen van de Sowjet-Unie hun volle glans en inspiratie, die niet door fouten of zelfs misdrijven door een of meer personen overschaduw mag en kan worden.

Daarom geloof ik dat onze partij goed bewapend is tegen pogingen tot fractie-vorming van welke zijde ook. Onze partij is door succesvolle interne partij-strijd gepantserd tegen zulke intriges.

Wij zullen ook niet mogen aarzelen om elke poging om de huidige discussie te misbruiken voor fractie-vorming in eigen partij of internationaal, tegen te gaan.

Het is niet uitgesloten, dat dit ook vanuit andere landen geprobeerd zal worden.

Vacancies, persoonlijk bezoek, cocktail-parties op ambassades en dergelijke kunnen misbruikt worden voor individuele beïnvloeding van leden van ons partijbestuur, waardoor het P.B. niet meer vrij staat bij zijn besluitvorming.

Contact met zusterpartijen

NAAR mijn mening moeten, althans zolang de eenheid niet is hersteld, de contacten van onze partij met andere partijen uitsluitend door middel van door het P.B. gekozen delegaties onderhouden worden en elk individueel contact worden stopgezet.

Maar wij mogen ons natuurlijk niet internationaal afzijdig houden. Juist omgekeerd.

De moeilijkheden van tegenwoordig zijn voor een groot deel veroorzaakt door te weinig beraad in internationaal verband en te veel bilaterale contacten.

De leiding der Chinese C.P. heeft door bilaterale contacten volledige steun gekregen van de communistische partijen van Viet-Nam en Noord-Korea, van Japan en Malakka, van Nieuw-Zeeland en Albanië.

Een zelfstandige positie wordt ingenomen door de PKI, de Communistische Partij van Indonesië. Om de internationale eenheid te bevorderen, wil ik voorstellen om allereerst onze contacten met de partijen in de kapitalistische landen te versterken en op te treden voor een afzonderlijk internationaal beraad van deze partijen.

In dit verband zouden wij de Communistische Partij van Indonesië kunnen uitnodigen een delegatie naar Nederland te zenden, hetgeen beter zou zijn dan wanneer wij een delegatie naar Indonesië zenden, waartoe wij herhaaldelijk door de PKI zijn uitgenodigd, doch waarmede voor ons grote moeilijkheden gemoeid zijn. Verder contact door middel van een delegatie op te nemen met de Italiaanse en Franse communistische partijen. Met de partijen uit de socialistische landen zou ik voorlopig bilaterale contacten willen afraden. Wij ontvingen een uitnodiging van de SED om een delegatie naar de DDR te sturen voor een studie-reis en besprekingen met haar leiders.

Ik stel voor eerst te informeren wat de bedoeling is.

Voor wat de internationale discussie in onze krant betreft, geloof ik dat wij het stilzwijgen moeten verbreken en geregeld onze lezers moeten inlichten en voorlichten over deze strijd. Wij behoeven de meningenstrijd niet te vrezen, zij zal ons sterker maken en onze positie als partij in de massa verbeteren.

Nadat ik deze inleiding had voorbereid, is het Centraal Comité van de CPSU op zijn besluit teruggekomen om de brief van de C. P. van China van 14 juni niet te publiceren. Deze is zondag j.l. in de Prawda verschenen, voorzien van een antwoord in de vorm van een open brief aan de eigen partij van de Sowjet-Unie. Ook zonder dat zou het voor ons geen zin hebben gehad om de Chinese brief dood te zwijgen. Ik stel voor om zowel deze brief als de open brief van de CPSU in P. en C. te publiceren, of althans uittreksels ervan, want voor onze draagkracht zijn deze brieven veel te lang.

Er is nog geen tijd geweest om de open brief van de CPSU te bestuderen. Maar na een eerste lezing kan ik wel verklaren, dat het een zeer goed document is en dat de algemene lijn ervan door ons kan worden onderschreven.

Wij stellen er echter prijs op om in de eerste plaats ons eigen geluid te laten horen, vooral omdat er vraagstukken zijn die onze speciale aandacht als CPN vragen en omdat wij een rijke ervaring hebben als partij op het gebied van het koloniale vraagstuk.

**Uitgave: Communistische Partij van Nederland
Keizersgracht 324, Amsterdam.**

Augustus 1963

Prijs: 10 cent